

Stichting VPSG

advies en ondersteuning bij vragen rond
seksueel geweld, godsdienst en zingeving

NIEUWSBRIEF 2018/2019

Ze aarzelde of ze wel zou bellen, maar met al die berichten over #MeToo wilde ze toch heel graag haar verhaal kwijt. Ze belde, ze kwam vervolgens langs en deed haar verhaal. Als een waterval stroomden de woorden, een uur lang sprak ze en moe, maar opgelucht ging ze naar huis. Af en toe komt ze, op de momenten dat zij daar behoefte aan heeft. Af en toe heeft ze gewoon een luisterend oor nodig.

Dat luisterend oor is wat wij bieden bij de VPSG. Soms volstaat een enkel gesprek, maar als het nodig is zijn we er jarenlang voor mensen. Wij voeren begeleidingsgesprekken met mensen, organiseren groepsbijeenkomsten en dragen ons steentje bij aan het delen van kennis over seksueel misbruik, bijvoorbeeld op symposia.

Wij geloven dat het heilzaam is om ruimte te maken voor de verhalen van mensen met een geschiedenis van seksueel geweld, juist omdat zij gebukt gingen onder het geheim. Wij geloven dat het heilzaam is om ruimte te maken voor ingewikkelde gevoelens, juist omdat die er vaak niet mochten zijn. Wij geloven dat het heilzaam is om licht te werpen op dit duistere schaduwgebied van het leven en helpen daarom mensen hun (spirituele) krachtbronnen aan te boren.

Dat is waar wij ons al bijna 35 jaar voor inzetten.

In deze nieuwsbrief belichten wij onze activiteiten van 2018 in de hoop u daarmee een inkijkje te geven in ons werk. We zien altijd uit naar uw reacties!

Inhoud

Nieuwe medewerkster	p. 2
De VPSG op Social Media - <i>Blog 'Scheefgroei'</i>	p. 2
Een tweetal Studiedagen - <i>Themamiddag vergeving na seksueel misbruik</i> - <i>Studiemiddag over de rol van godsbeelden na seksueel misbruik</i>	p. 3
Gastvrouwenproject 'Kistje op Reis'	p. 4
Werken met je lijf - <i>Je eigen stem vinden</i> - <i>God en ik</i>	p. 5
Kom-Op-Verhaal Dagen	p. 6
Nieuwe Privacywet	p. 6
Comité van aanbeveling	p. 6
De mensen van de VPSG	p. 6

Stichting VPSG

advies en ondersteuning bij vragen rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving

Nieuwe Groenmarkt 8, 2011 TW Haarlem, 10 minuten lopen vanaf station Haarlem.

Wij zijn aanwezig op dinsdag en woensdag van 10 tot 16 uur en bereikbaar via info@vpsg.nl en 023-5328222.

Websites: www.vpsg.nl en www.praaterover.vpsg.nl (blog)

Banknummer: NL 81 TRIO 0212 2657 17

Nieuwe medewerkster: Lianne Cluistra

Ik ben Lianne Cluistra, 28 jaar, predikant, geestelijk verzorger en docent. Maar nog veel meer: geboeid door mensen, door geloof en levensvragen. Graag sta ik mensen bij in het pad dat zij gaan, hoe hobbelig, modderig of onbegaanbaar dit ook is. Op directe of indirecte wijze. Na jaren gewerkt te hebben in een verpleeghuis, waarin vragen rondom ziekte, sterven en een nieuwe levensinvulling centraal stonden, zet ik mij nu in als projectmedewerker bij de VPSG. Ik beantwoord de telefoon, die mensen geregeld bellen met vragen rondom misbruik en zingeving die hen parten spelen, werk aan onze projecten en aan de pr. Met veel plezier doe ik dit werk. Ook op momenten dat het moeilijk is, want die momenten zijn er. Wetend dat dit van ongelofelijk belang is!

De VPSG op Social Media

We zijn net op weg, maar vast van plan om hier meer en meer in te gaan betekenen: het delen van informatie omtrent seksueel misbruik, godsdienst en zingeving via Social Media. Dé plek waar dagelijks vele mensen hun informatie vandaan halen. Zowel voor slachtoffers, om ons te kunnen vinden, als voor collega's, predikanten, kerkelijk werkers en partnerorganisaties, om de nieuwste inzichten en acties met elkaar te delen.

Like ons via:

<https://www.facebook.com/vpsgondersteuningbijseksueelgeweldeningeving/>

<https://twitter.com/StichtingVPSG>

<https://www.linkedin.com/company/vpsg/>

In onze blog schrijven wij in steun aan slachtoffers:

Blog 'Scheefgroei' <https://praaterover.vpsg.nl/>

Deze boom staat in de tuin van mijn schoonmoeder. Of misschien moet ik zeggen stond. Tijdens een hevige storm waaide hij om. Als een luciferhoutje splijtte zijn dikke stam. Geknakt.

Mijn schoonmoeder besloot hem te laten liggen: "Dat wordt vast een leuke speelboom voor de kinderen". Haar vertrouwen was terecht. Sommige delen van de boom groeien door en zoeken opnieuw hun weg naar het licht. Ze groeien in vreemde kronkels, als het ware om de verwonding heen. De boom krijgt daardoor een nieuwe, liggende vorm. Dorre en droge takken laten zien dat niet alle delen van de boom het redden. Die delen sterven af, maar andere delen staan in de zomer volop in bloei.

Het is een vreemd gezicht, die liggende boom, geknakt, maar toch zo vol leven. Vergaat het sommige mensenlevens niet ook zo? Er zijn misschien momenten waarop je voelt dat de stormen in je leven je gebroken hebben. Momenten waarop je gevloerd bent, beschadigd door wat je is aangedaan. Maar midden in die terneergeslagenheid ontdek je soms dat er ergens nog leven in je huist, misschien zelfs levenslust en dat er nog steeds mogelijkheden zijn om te groeien, te leren en wijzer te worden. Desnoods groei je liggend en om je verwondingen heen. Gaandeweg neem je je vreemde vormen voor lief.

Dit beeld van de liggende boom helpt mij om mezelf te accepteren zoals ik ben, met mijn eigenaardigheden en scheefgroei. Ik kan niet ontkennen dat ook de nare dingen in mijn leven me hebben gemaakt tot wie ik ben. Heb jij ook een beeld waaraan je moed ontleent in donkere dagen? Een beeld dat je op een of andere manier troost brengt?

Als je te maken hebt gehad met seksueel geweld dan word je maar al te vaak geplaagd door beelden die pijn doen. Kunnen we daar beelden naast zetten die helpen? Beelden die jouw ervaring weerspiegelen op een manier die je op een liefdevolle manier herinnert aan jouw onaantastbare waarde als mens? Wij helpen je graag zoeken.

Een tweetal Studiedagen

Ook dit jaar organiseerden wij twee studiemiddagen: in oktober in Groningen samenwerking met de PThU (Protestants Theologische Universiteit) over de rol van godsbeelden na seksueel misbruik en in november in Amsterdam in samenwerking met de PThU en de SMPR (Meldpunt seksueel misbruik in de kerk) over vergeving na seksueel misbruik.

De VPSG neemt deel aan studiedagen en initieert deze, omdat wij het tot onze taak rekenen om vanuit ons unieke perspectief een bijdrage te leveren aan kennisdeling: wij vertegenwoordigen daarmee de stem van onze doelgroep. Wij zoeken consequent samenwerking met universiteiten en ervaren dat dit steeds opnieuw leidt tot nieuwe inzichten: de theoretische kennis vanuit de universiteit wordt gevoed door onze praktijkkennis en andersom. In deze nieuwsbrief geven wij graag een korte terugblik op deze twee middagen.

Themamiddag Vergeving na seksueel misbruik 26 november 2018

Met deze themamiddag beoogden wij het probleembewustzijn rondom vergeving te vergroten en bij de deelnemers de gevoeligheid te vergroten voor de lastige aspecten die voor slachtoffers van seksueel misbruik aan vergeving kunnen kleven. Dat is naar onze mening belangrijk, omdat wij bij de VPSG in gesprekken met slachtoffers van seksueel misbruik geregeld merken dat wanneer zij vanuit hun omgeving druk ervaren om te vergeven en het niet lukt, dat nog een groter schuldgevoel teweeg brengt. Aan de andere kant maken we ook mee dat mensen tot vergeving komen en dan zijn we er getuige van hoe bevrijdend dat is, voor henzelf, voor de dader en voor de omgeving. Dat laatste kan aanleiding zijn om mensen te stimuleren om te vergeven, maar werkt dat wel? Of heeft dat teveel negatieve bijwerkingen en moeten we er daarom uiterst voorzichtig mee zijn?

Onze vragen vinden kennelijk weerklank. Veel pastores, hulpverleners en ervaringsdeskundigen wisten hun weg te vinden naar de studiedag: in totaal waren er 55 deelnemers. Lenny van den Brink van het Meldpunt Seksueel Misbruik in de Kerk (SMPR) was dagvoorzitter. Marie Hansen-Couturier presenteerde haar prikkelende masteronderzoek naar verschillende visies op vergeving en gaf daarmee een grondig theoretisch kader. Judith van der Werf en Marjoleine Vosselman gaven een inkijkje in de praktijk van de VPSG door aan de hand van casuïstiek de weerbarstigheid van de thematiek te tonen.

Voor sommige deelnemers was het verwarrend dat de workshops geen laatste antwoorden gaven, maar uit de vragen en reflecties van die deelnemers tijdens de afsluiting bleek een grotere gevoeligheid voor valkuilen, voor de terreur van 'vergevingsdruk' en voor de noodzaak om steeds weer af te stemmen op de behoeften van het slachtoffer.

Wat ons betreft: missie geslaagd!

Studiemiddag over de rol van godsbeelden na seksueel misbruik

Op 18 oktober 2018 organiseerden wij samen met de PThU in Groningen voor de tweede keer een studiemiddag over bovengenoemd thema. De eerste keer vond de studiemiddag plaats in Amsterdam naar aanleiding van het verschijnen van het proefschrift van Adriana W. Balk- van Rossum aan de VU over De rol van godsbeelden in de levensverhalen van vrouwen met een incestervaring. Toen er ook in Groningen interesse bleek voor dit onderwerp, initieerde Dr. Anne Claire-Mulder deze tweede bijeenkomst.

*“Judith van der Werf gaf een voorbeeld van een vrouw die van zichzelf moest vergeven.. Maar toen het erop aan kwam was er een andere stem in haar (meerstemmig zelf), nl die van het kleine verwonde kind die schreeuwde: Ik wil dit niet!
Vaak internaliseren we de stemmen van belangrijke anderen, ten koste van je eigen stem.
Het gewonde kind was terecht woedend over het kwaad dat haar was aangedaan.”*

*“We kwamen in de workshop terug op de casus van de vrouw.
Ons werd gevraagd: Wat gun je haar?
Duidelijk was dat deze vrouw gebukt ging onder schuldgevoel. Ze had immers 'meegewerkt'..
Maar ze was een kind...
Deze vrouw zit gevangen in grote verwarring ook wat betreft de loyaliteit aan de pleger.
Ik gun haar persoonlijk een enorme woede over het onrecht dat haar is aangedaan.
Ik gun haar dat ze helderheid krijgt in de verstrikkingen waarin ze vast zit.
De manipulatie...
Heling van het misvormde godsbeeld...”*

Deelneemster
Cathrien Roolvink

Ook nu weer bleek er belangstelling voor de vermenging van een seksueel misbruik- en godsdiensttrauma: zo'n veertig deelnemers verkenden met elkaar hoe we heilzaam aanwezig kunnen zijn voor hen die gebukt gaan onder een godsbeeld dat hun lijden vergroot. De lezing van Adriana Balk gaf inzicht in de verwevenheid van seksueel misbruik en godsbeelden. In de workshops gingen de deelnemers op zoek naar manieren om godsbeelden bespreekbaar te maken. Zo oefenden mensen met zingevende gespreksvoering, verkende men de werking van het woord waardigheidsbekleedster en ging men op zoek naar (gods)beelden die erkennen wat is, beelden die levenskracht symboliseren of een onverwachte opening bieden. Het was een leerrijke dag.

Het gastvrouwenproject 'Kistje op reis' van Project (on)breekbaar

Project (on)breekbaar, de kunst van kwetsbaarheid en kracht is al langer een project van de VPSG met kunstenaars uit Nijmegen. Beelddrager van het project is een houten kistje. Je kunt het zien als een koffertje of als een altaartje. In 2017 begonnen we het Gastvrouwenproject.

Nee, tijdens het gastvrouwenproject ontvangen de deelnemsters geen mensen. Ze schenken ook geen koffie of thee of maken een praatje met iemand. Nee, ze ontvangen een kistje. Een kunstkistje over de kwetsbaarheid en kracht van misbruik en de heling daarvan. Het kistje is speciaal gemaakt door één van de deelnemsters van de driedaagse van 2015 en is een beeldende verwerking van haar misbruikverhaal. Er zijn zes gastvrouwen en die ontfermen zich 2 x een maand over dit specifieke kistje.

Het project begon met een bijeenkomst waarin we samen met de deelnemsters het thema onderzochten en een reisschema maakten voor het kistje. Het project duurt een jaar, het is in mei 2017 gestart en duurde tot juni 2018. Zes vrouwen, twaalf maanden. Dat betekent dat alle gastvrouwen het kistje twee keer krijgen. De eerste ronde liep half januari 2018 af.

We kwamen toen samen om de ervaringen persoonlijk te delen. Voor de periode dat we elkaar niet zien, is er een nieuwsbrief, waarin persoonlijke verhalen, gedichten en beeldend werk gedeeld worden. En er is het schriftje dat met het kistje meereist en waarin de deelnemsters kunnen schrijven.

Natuurlijk is er ook altijd de mogelijkheid voor een persoonlijk gesprek. De een maakt daar geen gebruik van, de ander regelmatig. Ook hier is het bijzonder om te zien hoeveel het kistje losmaakt en wat het met de gastvrouwen doet om het in huis te hebben en actief met het thema kracht en kwetsbaarheid bezig te zijn.

In de eerste ronde was het nog afwachten wat het betekende om het kistje in huis te hebben. Belangrijk bleek te zijn hoe je het kistje in ontvangst kon nemen van je collega-gastvrouw. Een "warme overdracht" hielp enorm. De tweede ronde vanaf januari liep anders, niet iedereen wilde het kistje terug voor een tweede keer. Wel kreeg elke gastvrouw een bouw pakketje door de brievenbus om een mini-versie te maken. Op een warme dag in de zomer kwamen we bij elkaar wisselden ervaringen uit met het gastvrouwschap van de grote kist en de eigen kleine kistjes.

De aanwezigheid van het kistje in huis maakte het mogelijk om met familie, huisgenoten, vrienden en vriendinnen te praten over wat seksueel misbruik doet in een mensenleven. Ook het zorgdragen voor het kistje in huis, de overdracht, de wekelijkse vragen en de nieuwsbrieven deden een appel op de verhouding met je eigen verhaal en schiepen ook een band met de andere gastvrouwen.

In project (on)breekbaar blijven we zoeken naar vormen die mensen ondersteunen in het proces van heling. Dat kunst daarbij een mooi en diep werkend middel is, zien wij terug in dit project.

Van een deelnemster

Golf voor golf

*De weerspiegeling van mijn leven
in het labyrint.....spoelt schoon,
komt bovendrijven bij vloed
en wat verwrongen was
spoelt mee bij eb
Het zo pijnlijk ware
blijft over, t knispert
rafelt los uit mijn huid
Ik laat 't toe
geen weerstand meer,
't mag gebeuren: dit
wat zo nodig is,
te worden wie ik ben
mét dit alles.*

Heel

*Nieuw Heel Worden
niet meer verborgen
't hart op haar plaats.*

Werken met je lijf

Het is genoegzaam bekend dat trauma sporen nalaat, niet alleen in je geest, je relaties, je spiritualiteit, maar ook in je lijf. In het proces van omgaan met ervaringen van misbruik die je meedraagt, is lijfwerk een belangrijk en niet meer weg te denken onderdeel geworden. Het is de reden dat de VPSG al weer jaren geleden begonnen is met het aanbieden van yoga door een docente die ook ervaring heeft met traumayoga.

Leren luisteren naar je lichaam en het verhaal dat je lichaam te vertellen heeft. Leren om een nieuwe relatie op te bouwen met je lichaam, een relatie waarin aandacht en zorgvuldigheid, zachtheid en geduld aanwezig zijn. Aandacht voor de moeite en de schade die er is en tegelijkertijd openstaan voor een nieuw spoor, een nieuwe start met jezelf. Sta in de moeite en tegelijk ook ontdekken dat het anders kan, dat er meer mogelijk is.

Tijdens de kom op verhaaldagen is lijfwerk al een vast onderdeel. Dat kan de vorm krijgen van een oefening waarin we ons verbinden met hemel en aarde, met de plek waar je bent en wat jou draagt. Het kan ook de vorm krijgen van het spelen met grenzen, van het innemen van je eigen ruimte en je verhouden met een ander die aan die grens probeert te morrelen. Hoe ziet het belichamen van kracht eruit? En wat ziet en voelt een ander daarvan? Ervaringen die een verschil kunnen maken in die zin dat het je een ander gevoel over jezelf geeft. Wat daarbij helpt is dat de groep meekijkt en weergeeft wat zij zien en ervaren. Regelmatig vertelt iemand dat ze deze oefeningen thuis weer oppakt.

Het komende jaar willen we dat lichaamsbewuste kijken en werken nog meer integreren in ons werk.

Je eigen stem vinden

Het idee leeft al jaren bij de VPSG en nu doet zich de gelegenheid voor: om iets met zang te gaan doen in combinatie met lichaamswerk en spiritualiteit. Het komende najaar (2019) gaan we dat vormgeven in een aanbod van zeven woensdagochtenden in het Graalhuis in Utrecht, in samenwerking met Catrien Posthumus Meijes.

Om enig idee te krijgen over wat we gaan doen is er een pilot, een voorproefje op woensdag 20 maart 2019 van 10.00 – 12.15 uur.

De bedoeling is dat we gewoon gaan zingen, lekker zingen, klank maken, samen zingen en je eigen stem vinden en toevoegen. Daarnaast laten we ons leiden door (meditatie)oefeningen die geënt zijn op het Latifa-gebed. Dat is een levensgebed over zeven grondwoorden zoals bijv. bestaan, hopen, verlangen, loslaten. Meer info zoals over de locatie en de kosten vindt u via de website www.vpsg.nl.

God en ik

Spiritualiteit als een hulpbron, om een ander perspectief te proeven, een andere kijk op jezelf en wat je is overkomen. Daarover gaat een nieuw (lichaamsbewust) aanbod van vier ochtenden in Utrecht, dat start op woensdag 22 mei 2019 in samenwerking met Riëtte Beurmanjer. Een aanbod met beweging/dans, meditatie en reflectie. De titel 'God en ik' geeft weer dat het hier gaat over een relatie, een relatie die niet vastligt maar verandert en zich vernieuwt. In die relatie klinken meerdere verhalen mee: je eigen verhaal en ervaring naast dat van anderen, en andere verhalen/liederen over God of het goddelijke/heilige. We verkennen in beweging wat houvast biedt of een opening geeft, wat levenskracht wakker roept. Dit aanbod omvat vier woensdagochtenden (22 en 29 mei, 5 en 12 juni van 10:00-12:15 uur). Meer info volgt via de website.

Kom-Op-Verhaal Dagen

We zijn met de kom- op- verhaaldagen begonnen als een soort oefeningen voor het dagelijkse leven. Uitgangspunt is persoonlijke ontwikkeling en verdieping. Het groepsgebeuren helpt daarbij, ook omdat ieder een lotgenoot is. De onderwerpen die aan de orde komen spelen in elk leven, maar werken vaak net even anders door als er sprake was van misbruik in je leven. Thema's zoals intimiteit, omgaan met je eigen verhaal, je eigen bronnen.

Dit jaar hadden we vier kom- op- verhaaldagen met als thema: mijn eigen sprookje, grensbewustzijn, (ver)beelden van kracht en wonen in je lijf/over vrouwelijke seksualiteit.

Terugblik van een deelnemster

“Tot nu toe heb ik twee zaterdagen meegemaakt. Het prettige voor mij was dat de sfeer bij binnenkomst al uitnodigend was. Het gaf mij een gevoel van welkom-zijn/thuiskomen. Tijdens de dag is er een gevoel van veiligheid wat het voor mij mogelijk maakt dat ik durf te zeggen wat er dat moment in mij omgaat. En hier gaat het om. De stem van mijn hart laten spreken. Er worden verschillende werkvormen aangeboden, wat maakt dat ik uit mijn hoofd kom. Dan wordt er iets aangeraakt. Verrassend en verwonderend. Beide keren ben ik gesterkt en verrijkt naar huis gegaan. Vertrouwen dat herstel mogelijk is. Deze ervaring brengt met zich mee dat ik al uitkijk naar een volgende keer.”

Nieuwe Privacywet

Het zal u niet ontgaan zijn dat er een nieuwe wet betreffende omgang met privé gegevens is. Deze AVG vraagt organisaties om mensen die gebruik maken van haar dienstverlening te informeren over welke persoonsgegevens bewaard worden en hoe dat gedaan wordt.

Vooropgesteld willen we melden dat wij weten hoe belangrijk privacy en het gevoel van veiligheid is, zeker omdat veel van de mensen die bij ons komen heel goed weten wat het betekent als de integriteit geschaad wordt en de veiligheid in het geding is.

We bewaren alleen de hoogstnodige gegevens. Dat is voor donateurs en belangstellenden het post- of mail adres. Als u geen post meer van ons wilt ontvangen kunt u dat laten weten via info@vpsg.nl Als u vragen hebt over de AVG kunt u contact opnemen met Gezien van der Leest, tel 023-5328222

De VPSG heeft uw steun hard nodig.
Blijf ons werk steunen met een gift, uw aandacht, uw betrokkenheid.
Heel hartelijk dank.
Bank: NL81 TRIO 0212 2657 17

Comité van aanbeveling:

Dr. Anke Bisschops, supervisor en pastoraal psycholoog. Expert rond het thema seksueel (kinder)misbruik in de katholieke kerk

Ds. Karin van den Broeke, predikante en tot maart 2018 voorzitter van de Protestantse Kerk in Nederland

Prof. dr. Ruard Ganzevoort, hoogleraar Praktische Theologie en senator voor Groen Links in de Eerste Kamer

Mr. J.J.M. (Judith) Uitermark, rechter in de rechtbank Noord-Holland

Mr. Bernt Schneiders, voormalig burgemeester van Haarlem

De mensen van de VPSG:

Bestuur:

Fieke Klaver (voorzitter), Marijke Beelen-Christophe (penningmeester), Ranfar Kouwijzer, Willemien Ruygrok

Medewerksters:

Marjoleine Vosselman (levensbeschouwelijk counselor), Judith van der Werf (levensbeschouwelijk counselor),

Lianne Cluistra (projectmedewerkster), Gezien van der Leest (coördinator)

